

28. 1. 2018 - Pořád dokola

1. čtení: Mk 12, 28-34

Píseň: 433 – Otče náš, milý Pane

Základ kázání: Lev 19, 17-18

Kázání: Milé sestry, milí bratři,

originalita. Být originálním. Přinášet něco nového. Zajímavého, chytlavého. Okouzujícího. To se nám líbí. Máme to rádi. Často po nás originalitu a novoty vyžadují partneři stávající i potenciální. Také zaměstnavatelé a zaměstnanci. Děti, kamarádi.

Ježíšovi však jsou originalita, nápaditost, novátorství cizí. Bohu jsou originalita, nápaditost, novátorství cizí. Hospodin Bůh říká člověku pořád dokola to samé. Hospodinovo evangelium se nezměnilo od stvoření světa.

Dle dnešních měřítek je tak Ježíš plagiátorem. Takřka všechno, co mu připisují evangelijní spisy, je opsáním Starého zákona. Ježíš totiž vlastně jen „vykradl“ židovské spisy. Ale to je právě velmi dobře! Ježíš sám byl žid. Nezakládal nové hnutí. Natožpak novou církev.

A židovská cesta nikdy nebyla o hledání nového, nýbrž úsilím o stále hlubší, širší a lepší porozumění starému a tisíciletými ověřenému. Starý zákon uvnitř sám sebe činí totéž. Tak Ježíš jen pokračuje stejným, starozákonním a božským, směrem. Bůh neříká nové a nové věci. Neskrývá nějaká tajemství, která odhalí až jakýmsi „pokročilým ve víře.“ Všem na rovinu a jasně říká svou neměnnou pravdu soudu a milosti.

„Nebudeš zabíjet“ je pořád stejné „nebudeš zabíjet.“ Jen lidé pomalu chápali, že to neplatí jen uvnitř rodiny jak u Kaina a Abela, ale také pro jiné rodiny. Dnes začínají pomalu chápat, že stejné slovo platí možná také pro jiná etnika, národy, společenské třídy, kultury. A časem možná lidé začnou chápat, že stejné „nebudeš zabíjet“ platí pro *všechny* živé tvory. Ne jen pro egocentrického tvora homo sapiens sapiens. A pak znovu ještě dál.

Avšak to je proměna *lidského* chápání. Nikoli Božího slova. Proměna *lidského* chápání Božího slova je dobrým, Bohem chtěným ovocem lidského úsilí vyrovnat se ze své do-sebe-zakroucenosti. Boží vůle se nemění. Ani třeba v posvátnosti dne odpočinku nebo v lásce k Bohu z celého srdce, z celé mysli, z celé síly. V správném pochopení obojího jsme však pořád na úplném začátku...

Pravoslavné katolické církve se dodnes změnilo jen minimálně. A jejich vyznavačů je čtvrt miliardy takřka po celém světě. Bez novátorství. Bez misie. Bez vymyšlení „jak nalákat lidi do kostela.“ Bez snahy o originalitu. Bez zásadních snah o lidské vylepšování Boží cesty.

Vždy je lepší stavět na ověřeném staletími a tisíciletími. Vždycky. V rodině, firmě, státu, církvi i životě jednotlivce v banální všednosti i extrémních výkyvech. Stavět na tom, co obstálo tváří v tvář staletím a tisíciletím zkoumání, praxe, kritiky přírodovědecké, literární, historické, etické i teologické totiž znamená stavět na skále. Stavět moudře.

Proto ani evangelia nejsou originální. O originalitu či chytlavost nestojí ani neusilují. Stejně jako mnoho starozákonních narativů stavějí na mytologiích své doby a dobových kultur. Petr a Pavel, autoři většiny epištol, přece byli také židy - tak nepřekvapí, že také epištoly jsou z drtivé většiny jen zhuštěním obsahů Starého Zákona.

Bůh nemá důvod snažit se o chytlavost, zajímavost, novost nebo originalitu. A tak ani Abraham či Mojžíš. Ani proroci či Ježíš. Ani apoštolové. Ani sbory či Církev.

Novozákonní teologové se po celém světě shodují, že *pokud* je u Ježíše něco nového, pak je to snad, možná, asi formulace Boží blízkosti a moci jakožto „Božího království.“ Vzkříšení není něčím zásadně novým - nalezneme jej v mytologiích i Starém zákoně. Velikonoční dění? Evangelisté na rovinou řeknou, že se jedná o stejné dění v jiné formě jako ve Starém zákoně. Evangelista Jan si kvůli tomu dokonce přesune den Ježíšovy smrti.

Přiblížení se Boží ve vánočním dění? Ve Starém zákoně řada postav hovoří s Bohem-Otcem dokonce tváří v tvář. Hospodin jde v podobě ohnivého sloupu před celým národem atd.

A to všechno je dobře. Snaha o originalitu, novost, zajímavost totiž prozrazuje buď nedorostlé ego, nebo hlubokou nedovzdělanost,

nebo snahu zmanipulovat - tedy pokrývit, ohnout, zotročit. To vše je Bohu cizí. Stejně jako by tomu mělo být u jeho věrných služebníků.

Vždyť historie i současnost stovek církvíček a náboženských hnutíček, které se snaží nějakou novotou získat nové členy o tom svědčí stejně. Ať už jsou nedávno založená, nebo se snaží přinášet něco nového místo návratu ke starému, tisíciletími osvědčenému.

Pevné a nosné je to, co prošlo testem času. Zní i v Písmu nejen z úst Gamalielových (Sk 5, 34nn). To, co obstálo nejen ve staletích a tisíciletích, ale také tváří v tvář nejrůznějším výzvám kulturním, vědeckým, jazykovým, historickým, individuálním.

Proto Ježíš nepřináší nic nového. A na rovinu to říká hned v tzv. Kázání na hoře (Mt 5, 17). Protože není co nového přidat. Bůh řekl vše, co je potřebné a dobré. Stvořil vše, co je potřebné a dobré. Že to člověk nebo jeho skupiny nevidí, nechápou nebo překrucují po svém... proto nám Hospodin již tisíciletí vysílá své služebníky a služebnice.

I reformační snahy katarské, valdézské, františkovské, husovské, luterské, kalvínské a další šly stejným směrem. Ne vymyšlením nového. Nýbrž připomínáním starého. V obsahu i formě. Připomínáním církve chudobné a přesto sloužící zástupům potřebných dle Kristova příkladu. Připomínáním vysluhování pod obojí (způsobou), které např. v pravoslavných církvích nebylo nikdy přerušeno. Připomínáním srozumitelnosti kázání v jazyce i obsahu. To vše i mnohé další odkazuje na příklad prvotní i pozdější Církve.

Vždyť co nového může člověk přidat k Božímu? Co nového může člověk před Bohem objevit? Vymyslet?

Tak křesťanství už od dob Markiónových odmítá vzdát se Starého zákona. Ba dokonce správně říká, že bez dobré znalosti Starého zákona *nelze* správně porozumět Novému. Vždyť pak má člověk dojem, jaké novátorské věci se to v novozákonních spisech dočítá. Ačkoli jsou v 95% jen obšlehnutím spisů starozákonních. Nebo je v šoku, když vidí, kolik násilí je ve Starém zákoně vztahového, fyzického, náboženského, duchovního i duševního - jako by to v lidském světě současnosti nebo doby novozákonní bylo jiné.

Proto je základem dobré církve, ba dobrého života, vždy pravidlo *semper reformanda*, neustálé reformace. Neustálé obnovy. Avšak ve smyslu návratu. Návratu k ověřenému staletími a

tisíciletími. Pryč právě od mnoha novátorských pokusů, které snad bez výjimky selhaly ve všech denominacích i náboženstvích. Pryč od syndromu zlatého věku mého osobního mládí. Zpět k tomu, co obstálo staletí a tisíciletí. A od čeho se člověk ve své pyše a egocentrismu vzdálil.

Chce církev žít? Chce žít sbor, denominace, rodina, firma, jednotlivec? Necht' se ohlédne k tomu, co neslo a fungovalo alespoň staletí, ideálně tisíciletí. Co neslo a fungovalo tváří v tvář genocidám, nenávisti, šikaně ze strany jednotlivců i světových velmocí.

Protože Hospodin říká pořád dokola to samé. Ačkoli to lidem možná připadá nudné nebo zastaralé. Měňme *sebe*, zdokonalujme *sebe*, ne Boží slovo: Překládejme stejný obsah do současnějšího jazyka! Jen houšť lepších překladů Písma!

A hledáme-li dobrou, nosnou, božskou budoucnost, obraťme se k dobré, nosné, božské minulosti v příkladu prvotní církve. K příkladu Krista. K příkladu židovství. K příkladu Božímu. Holt na to musíme vždy znovu poznávat Starý zákon. Holt to znamená se vždy znovu podřizovat Boží neměnné vůli. Holt to znamená vždy znovu vykračovat ze své do-sebe-zakroucenosti. Do-sebe-zakroucensoti osobní, rodinné, společenské, sborové, církevní i národnostní.

Ale to vše dělají sbory, skupiny i jednotlivci již tisíce let. A právě ti, kteří tak činí, žijí k slávě Božího jména. Jsou společenstvími živými, početnými, požehnanými, vítajícími mezi sebou nově příchozí i navrativší se. Protože staví na Hospodinově příkladu. Na Boží tradici - nikoli na lidských. Natožpak na lidských iluzorních novotách.

A tak nejsou daleko od Božího království. Jako ten zákoník.

Amen.

Píseň: 182 - Pán Bůh je síla má